

Heerlen

raadsinformatiebrief

Heerlen,
1 april 2025

Documentnummer
319307

Onderwerp

Motie 301: Ereschuld DSM/Firmenich, Terug naar onze wortels!

Inleiding/aanleiding

In vervolg op de door uw raad aangenomen motie "Ereschuld DSM/Firmenich, Terug naar onze wortels!" (motie 301) informeren wij u hierbij over de voortgang met betrekking tot de schenking van de DSM-collectie en de samenwerking die hieruit is voortgekomen.

De massale publieke reacties op het vertrek van DSM na 120 jaar gezamenlijke geschiedenis met de Mijnstreek spraken boekdelen. Het bedrijf was niet alleen fysiek aanwezig in onze stad, maar ook in de harten van veel mensen. De Staatsmijnen hebben met hun activiteiten de aanblik en het karakter van onze regio voorgoed veranderd. Zowel de bloeiperiode van de steenkoolmijnbouw als de pijnlijke nasleep van de mijnsluitingen maken deel uit van die gedeelde geschiedenis. Generaties inwoners hebben bijgedragen aan de opbouw van DSM en daarmee aan de economische ontwikkeling van Nederland.

Dsm-firmenich heeft afgelopen jaar besloten de in de Mijnstreek opgebouwde kunstcollectie aan de gemeente Heerlen te schenken. De stad werd hiermee een unieke collectie rijker: ruim 500 werken van regionale, nationale en internationale kunstenaars, met een geschatte waarde van circa twee miljoen euro. De DSM-kunstcollectie is een van de oudste bedrijfscollecties in Nederland en vertelt het verhaal van het bedrijf, de bloeiperiode van de Mijnstreek en de transitie die daarop volgde. De collectie, gestart in 1952 met een focus op Limburgse kunstenaars, heeft zich sinds 2003 ontwikkeld tot een verzameling met een bredere nationale en internationale reikwijdte, met werken van onder anderen Ger Lataster, Jef Diederens, Pieter Defesche, Lei Molin, Shinkichi Tajiri, Barbara Wagner, Lucy & Jorge Orta, Maarten van den Eynde, Melanie Bonajo en Viviane Sassen.

Aanvullend aan deze schenking hebben wij samen met SCHUNCK en dsm-firmenich een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Een curator zal, in opdracht van dsm-firmenich, zich actief inzetten om het verhaal van de collectie en de Mijnstreek op een toegankelijke manier te ontsluiten. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de gemeente en SCHUNCK en zal leiden tot een overzichtstentoonstelling in het kader van het Jaar van het Erfgoed 2025. De presentatie staat gepland voor eind 2025. Met deze tentoonstelling wordt het cultureel en industrieel erfgoed van onze regio zichtbaar en beleefbaar voor een breed publiek.

Wij begrijpen de in de motie uitgesproken wens van de raad om dsm-firmenich te vragen een nog grotere bijdrage te leveren aan nieuw perspectief voor de regio, bijvoorbeeld via een financiële bijdrage aan Het Romeins Museum. We delen deze wens en hebben hier

actief naar gestreefd. Echter, het standpunt van het bedrijf was en is tot op heden gebleken dat de schenking van de kunstcollectie als sluitstuk van erkenning en verzilvering van de historische verbinding met de Mijnstreek kan en moet worden gezien.

Overigens hebben wij de voormalige DSM-collectie (inmiddels dus onderdeel van de gemeentelijke collectie) uitgebreid laten inventariseren en de toestand van de werken in kaart laten brengen. Het geheel werd verhuisd van dsm-firmenich naar een geklimatiseerd depot in beheer van SCHUNCK. Daarbij werd duidelijk dat de bedrijfscollectie een waardevolle aanvulling is op onze bestaande verzameling. Nieuwe kunstenaars werden aan de collectie toegevoegd, waaronder ook enkele grote namen. Het oeuvre van de Limburgse kunstenaars uit onze collectie werd verbreed en we kregen er nieuwe namen uit de Limburgse periode bij. Hierdoor kunnen we het verhaal van de geschiedenis van onze regio nog beter vertellen. De materiele waarde van onze totale gemeentelijke collectie is als gevolg van de schenking toegenomen met ca. 15 procent.

Kernthema:

Cultuur

Bijlagen

Overzicht schenking dsm-firmenich

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester
drs. R. Wever

de secretaris a.i.,
drs. R. van Wuijtswinkel